

בבית המשפט העליון

בש"פ 4947/20

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העורר: אמג'ד אלקרינאוי

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום
13.7.2020 במ"ת 59128-05-20 שניתנה על ידי כבוד השופט
נ' אבו טהה

תאריך הישיבה: א' באב התש"ף (22.7.2020)

בשם העורר: עו"ד מוחמד רחאל

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוויצר

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע מיום 13.7.2020 (מ"ת 59128-05-20, השופט נ' אבו טהה). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו.

2. ביום 26.5.2020 הוגש כתב אישום המחזיק שלושה אישומים נגד העורר, יליד 2001, שבזמנים הרלוונטיים היה חייל בצה"ל, כמפורט להלן.

3. באישום הראשון המייחס לעורר קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ואספקת אמצעים לביצוע פשע לפי סעיף 498(א) לחוק העונשין נטען כי במועד שאינו ידוע במדויק בחודש מרץ 2020, נפגש העורר עם שני חברים, אחד מהם תושב רהט (להלן: דאד) והשני תושב השטחים (להלן: מוחמד, וביחד: השלושה). במהלך המפגש סיכמו השלושה כי הם יגנבו מהבסיס שבו שירת העורר (להלן: הבסיס) כלי נשק וימכרו אותם. לשם כך, הראה העורר לדאוד

ומוחמד מקומות אפשריים לכניסה לבסיס, תיאר להם את מחסני הנשק בו, והשלושה סיכמו כי הוא יצלם את הבסיס מבפנים. זמן קצר לאחר מכן העורר שלח לדאוד ומוחמד תמונות שצילם, לרבות תמונה של מחסן הנשק, ומסר להם מידע על כמות הרובים שבו. בפגישה שהתרחשה מאוחר יותר הסביר העורר לדאוד על האפשרות המיטבית לכניסה למחסן הנשק, וזה העביר את המידע למוחמד.

4. על-פי המתואר באישום השני, העוסק גם הוא בקשירת קשר לביצוע פשע ואספקת אמצעים לביצוע פשע, ביום 30.3.2020 או בסמוך לכך, הבחינו העורר ודאוד בקבוצת חיילים באזור יער להבים. העורר צילם את המאהל שנבנה במקום, העביר את התמונות לדאוד והציע לו לשוב לשם מאוחר יותר על מנת לאסוף תחמושת שהחיילים עשויים להשאיר אחריהם. בהמשך לכך החליטו השניים לגנוב כלי נשק מהחיילים שאותם יוכלו למכור, וסיכמו כי לשם כך יגיעו בלילה למקום ויערכו תצפיות על החיילים.

5. האישום השלישי נוגע לאירוע שהתרחש ביום 9.4.2020 או בסמוך לכך, שבו העורר נפגש עם מוחמד ודן עמו באפשרות לגנוב רכב. בהמשכו של אותו היום נפגשו דאוד ומוחמד עם מועתצם, תושב השטחים ופעיל חמאס (עובדה שלא הייתה בידיעת העורר) (להלן: מועתצם). ביום 12.4.2020 החליטו דאוד, מוחמד ומועתצם להיכנס לבסיס ולגנוב ממנו כלי נשק במטרה להובילם לשטחים ולמכרם שם. דאוד פנה לעורר וביקש ממנו להצטרף לפעילות המתוכננת, כאשר תפקידו יהיה לשמש כצופה מחוץ לבסיס ולדווח על הגעת המשטרה. בכתב האישום נטען כי העורר היה מודע לאפשרות שכלי הנשק יגיעו לידיהם של פעילי טרור. ביום 13.4.2020 בסמוך לשעה 4:00 הוחל בביצוע התכנית כך שדאוד ומועתצם נערכו לכניסה לבסיס ואילו העורר נועד לשהות בצומת סמוך וממנו לדווח על כלי רכב שנוסעים לכיוון הבסיס. בשעה 4:25 או בסמוך לכך, חתכו מוחמד או מועתצם את גדר הבסיס וחדרו אליו. מועתצם הגיע רעול פנים אל עמדת שמירה שאיישו שני חיילים, ותקף אחד מהם עם מספרי תיל. החייל השני ניסה לירות במועתצם ללא הצלחה, ואז החל להיאבק בו. מועתצם ניסה למשוך את נשקו של החייל, ומשלא הצליח בכך ברח לכיוון הגדר. בהמשך לכך, מועתצם ומוחמד יצאו מהבסיס ודאוד הסיעם מהמקום. בגין העובדות המתוארות באישום זה מיוחסות לעורר העבירות הבאות: ניסיון להתפרצות וגניבה לפי סעיפים 407(א) ו-25 לחוק העונשין; ניסיון להוביל נשק לפי סעיף 144(ב) ורישא בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין; ניסיון לסחר בנשק לפי סעיפים 144(ב2) ו-25 לחוק העונשין; הסגת גבול כדי לעבור עבירה לפי סעיף 447(א) לחוק העונשין; פציעה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 334, 335(א)(1) ו-34 לחוק העונשין; תקיפה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 381(א) ו-34 לחוק העונשין;

תקיפה הגורמת חבלה של ממש לפי סעיפים 380 ו-34א לחוק העונשין; וכן עבירה של נסיבות מחשידות בכוונת פריצה לפי סעיפים 410(1) ו-34א לחוק העונשין.

6. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים נגדו, ובו ביום הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר על למתן החלטה אחרת.

7. בדיון שהתקיים ביום 11.6.2020 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר בכל הנוגע לעבירות הנשק, הרכוש וקשירת הקשר, וביקש להפנות אותו לקבלת תסקיר של שירות המבחן לשם בחינה של חלופת מעצר. בהמשך לכך, בית המשפט המחוזי הורה על הגשת תסקיר בעניינו של העורר.

8. ביום 29.6.2020 הגיש שירות המבחן את התסקיר מטעמו, ובו צוין בעיקרו של דבר כי במכלול השיקולים קיימת רמת סיכון משמעותית להישנותה של התנהגות עוברת חוק מצד העורר. עם זאת, צוין כי יש ביכולתן של חלופות המעצר המוצעות – בבית אמו או סבו של העורר ברהט, שיהיו מלוות בפיקוח רציף והדוק של סבו ודודו, כדי להפחית את רמת הסיכון הנשקפת ממנו. על כן, שירות המבחן המליץ על שחרורו לחלופת מעצר בבית סבו ברהט בתנאי מעצר בית מלא, וכן על העמדתו של העורר בצו פיקוח מעצר בשירות המבחן למשך 6 חודשים.

9. בהחלטתו מיום 13.7.2020 קבע בית המשפט המחוזי כי חומר הראיות מלמד על כך שהעורר היה בעל היוזמה לפעילות העבריינית. על כן, כך נקבע, גילו הצעיר והיותו נעדר עבר פלילי אינם מגבשים כשלעצמם נסיבות חריגות המצדיקות סטייה מהמדיניות השיפוטית הנהוגה לגבי העבירות המיוחסות לו. בית המשפט המחוזי קבע כי מכלול הנסיבות מלמד על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהעורר, וכי לנוכח מעשיו החמורים ומאפייני אישיותו כפי שהשתקפו מתסקיר שירות המבחן – חרף העובדה שהערבים הם מנוסים ומגויסים – יש להורות על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

10. בערר שבפני נטען כי טעה בית המשפט המחוזי בקבעו כי לא התקיימו נסיבות חריגות בעניינו של העורר, זאת על אף גילו הצעיר, התנדבותו לשירות צבאי, היותו נעדר עבר פלילי והמלצת שירות המבחן לחלופת מעצר. עוד נטען כי בית המשפט המחוזי שגה בכך שלא בחן בעצמו את המפקחים חרף התייצבותם לדיון ובקשתו של העורר לעשות כן, ובהמשך לכך, בדחיית המלצתו של שירות המבחן.

11. הדיון בערר התקיים בפני ביום 22.7.2020. בא-כוחו של העורר הודה כי נקודת המוצא לדיון היא חומרתם המובהקת של המעשים המיוחסים לעורר, אך מנגד הצביע על קשייו כבחור צעיר שנכשל על רקע מצוקה כלכלית ותנאים קשים נוספים שבהם גדל. עוד הוא הטעים כי שירות המבחן הדגיש שיקולים אלה בתסקיר שהגיש הגם שהיה מודע לחומרת המעשים המיוחסים לעורר. כן הודגשה העובדה שסבו של העורר, שאף נכח בדיון, מחויב כעת לפיקוח עליו, וזאת על רקע העובדה שהעורר גדל ללא דמות אב.

12. המדינה מצדה סברה שיש לדחות את הערר. בטענות מטעמה הודגשה בעיקר החומרה הרבה של המעשים המיוחסים לעורר, תוך הדגשת ההיתכנות הברורה של הגעת כלי הנשק המיועדים לגניבה לידיים עוינות, גם אם העורר לא ידע בזמן אמת כי הוא פועל בשיתוף עם פעיל חמאס.

13. לאחר שבחנתי את הדברים אני סבורה שדין הערר להידחות.

14. אכן, נסיבות חייו של העורר אינו פשוטות, אולם, לא ניתן להפריז בהערכת המסוכנות העולה מן העבירות המיוחסות לו. נקודת המוצא היא החומרה הברורה הגלומה בעבירות נשק, שמקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית (ראו: סעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996. כן ראו: בש"פ 1040/20 טעיד נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (1.3.2020)). אולם, הדברים אינם מסתיימים בכך. המקרה דנן עוסק בהיערכות לשליחת יד בנשק צבאי שסופה מי ישורנו. כעולה מכתב האישום נגדו, העורר השתמש בגישה שניתנה לו למתקנים צבאיים לצרכים פליליים אשר היו עלולים להביא לפגיעה בחפים מפשע, ואף הביאו להתעמתות עם שני חיילים. כל זאת עשה העורר בתכנון משותף עם אחרים וביוזמתו, תוך התעלמות מוחלטת מהשלכות מעשיו.

15. בית המשפט המחוזי נתן דעתו לתסקיר שירות המבחן ולמפקחים שהוצעו, והגיע למסקנה כי האמור בו אינו שוקל דיו בהתחשב בחומרת המעשים המתוארים. גם כאשר מדובר בנאשמים צעירים שההמלצות של שירות המבחן בעניינם מקבלות משקל נכבד, בסופו של דבר אלה אינן מחייבות (ראו והשוו: בש"פ 1219/15 וינשטיין מקלין נ' מדינת ישראל, פסקאות 8-9 (25.2.2015); בש"פ 10228/08 עמאדאת נ' מדינת ישראל ((14.12.2008)).

16. בהינתן נסיבות המקרה האמורות, איני סבורה כי נפל פגם בהחלטתו של בית המשפט המחוזי להותיר את העורר במעצר מאחורי סורג ובריח עד תום ההליכים. זכויות העורר להגיש בעתיד בקשה לעיון חוזר כמובן שמורות לו.

17. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, ו' באב התש"ף (27.7.2020).

ש ו פ ט ת